

GOBERNANTZA METROPOLITARREKO TRESNA BERRIAK: ELKARLANEKO ZIRKULUAK

Posted on 07/08/2024 by Naider

Artikulu hau Bilboko metropoli-eremua biziberritzen duen Bilbao Metropoli 30 elkarte publiko-pribatuarentzako idatzi da, eta [bere blog-gunean argitaratu zen](#) lehen aldiz.

Bilbo metropolitarra ia milioi bat biztanleko hiri-errealitatea da. Hogeita hamar udalerrrik baino gehiagok osatzen dute, eta azken 40 urteetan Europa mailan parekotasun zaileko eraldaketa-prozesua bizi izan dute. Udalerrri horiek Nerbioi-Ibaizabal itsasadarrean eta Abrako badian zehar biltzen dira. Bilboko hiriburuaren zentraltasuna eta indarra eztabaidaezina da kultura-, enpresa-, unibertsitate- eta zuzkidura-ikuspegitik, baina gainerako udalerriek ez dute atzean geratu nahi izan, eta horiek guztiek pixkanaka beren zentralitateak indartu dituzte.

Udalerrri horietako askok aspaldi utzi zioten lotarako hiriak edo fabrika-eszenatoki hutsak izateari. Horiek guztiek, garrantzi handiagoarekin edo txikiagoarekin, orekaz konbinatzen dituzte gaur egun jarduera ekonomikoa, soziala eta kulturala eta beharrezko bizitegi-funtzioa. Eta horietako askok, gainera, hiri handiko ekipamenduak dituzte, eta horiek osatzen duten metropoli-errealitateari etekina ateratzen diote. Industria-jardueratik hasita, baina baita portu-jardueratik ere, azoka- eta erakusketa-jardueratik, hiri inguruko merkataritza-jardueratik asko, zentro eta parke teknologikoak, unibertsitate publikoaren campus nagusia eta metropoli-ingurunean zehar eta zabal banatzen diren ekipamendu- eta hornidura-kopuru handia. Egoera horri esker, gaur egun konurbazio deszentralizatua eta polizentrikoa dugu neurri handi batean. Eta, ondorioz, nahiko orekatua.

Eginkizunen eta zuzkiduren banaketa horren ondorioz, edozein pertsona udalerrri batean bizi daiteke eta eguneroko bizitzan beste udalerrri batera joan daiteke lan egitera, ikertzerara, ikastera, ondasun eta zerbitzuez hornitzera, kultura kontsumitzera, naturaz gozatzera edo, besterik gabe, sozializatzerara. Hiriarteko errepide-sareak eta metropoliko garraio publikoaren sareak lehiakorrak izaten jarraitzen dute, eta, agortze-sintoma batzuekin, hiriarteko mugikortasun-prozesu eta metropolien arteko elkarrekintza-prozesu geldiezinak jasaten dute. Metropolia esperientzia partekatuen egoskorra da.

Paradoxikoki, erakundeen mailan, azken urteotan nolabaiteko zailtasuna antzeman da udalerrrien arteko interakzio eta koordinazio prozesuei ekiteko. Baliteke Bilbo metropolitarraren ezaugarria den udal anitzeko errealitateak udalerrien artean erabaki bateratuak hartzea espezifikoki ez bultzatzea, eta gobernantza partekatuak zalantzarik gabe ekartzen dituen sinergiak behar bezala aprobetxatzea ez ziurtatzea. Ildo horretan, gaur egun ibilbide bat dago udalaz gaindiko hirigintza-prozesuei elkarlanean ekiteko, baita zerbitzu publikoak ematen laguntzeko edo tokiko errealitatea gainditzeko duten erronka komunak (ekintza klimatikoa, trantsizio ekologikoa, erronka demografikoa edo garapen teknologikoa) elkarrekin gainditzeko ere.

Puntu honetan, gure metropoli-ingurunean erakundeen arteko gobernantza berrasmatzeko eta maila anitzeko lankidetzaren berriak esperimendatzeko aukera sortu da, sare eta antolaketa-egitura berritzaileak ezarriz, izaera metropolitarrako edo udalaz gaindiko lankidetzaren zirkulu gisa. Ezagutzak trukitzea, lankidetzaren aukerak kudeatzea eta erronka komunei aurre egiteko ahaleginak koordinatzea helburu duten laborategi, aholku edo partzuergo kolaboratiboen itxura hartzen duten zirkuluak. Lankidetzako gune egonkorak hirigintzan, ekonomian, industrian, ekintzailertzan, kulturen, hezkuntzan, teknologian, energian, klima- edo gizarte-ekintzan. Baterako laneko mekanismoak, metropoli-inguruko udalerrien arteko lankidetzaren eta interdependentsia goranzko prozesu baten katalizatzaile gisa jarduten dutenak.

Gune horien bitartez, udalerriek elkarlanean lan egiten dute proiektu partekatuak garatzeko,

baliabideak optimizatuz eta eraginkortasun eta ikuspegi handiagoa bermatuz. Horrez gain, lankidetzagune horiek udalerrien arteko elkartasuna bultzatzeko, desberdintasun sozioekonomikoak gainditzeko eta Bilbo metropolitarraren kohesionatu batean garapen iraunkorra eta inklusiboa sustatzeko ere balio dute.

Hiria egiteko modu berri bat, "hiri handia" egiteko modu bat, tokiko erakundeak ahalduz, erabakiak hartzeko eta lankidetzan kudeatzeko ahalmen berrien bidez, lehen pertsonan aurre egin ahal izateko hiri handi baten parte izateak eskaintzen dituen aukerak aprobetxatzen dituzten bitartean, erronka horiei.

